

Beslutningsforslag nr. B 183. Fremsat den 6. april 2001 af Frank Aaen (EL) og Jette Gottlieb (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om gebyrer for rykkerbreve fra amtskommuner og kommuner

For at sikre ligestilling mellem den offentlige og den private sektor pålægger Folketinget regeringen snarest at fremsætte lovforslag om, at gebyrer til amtskommuner og kommuner for rykkerbreve vedrørende for sen indbetaling af ydelser, der opkræves af amtskommuner og kommuner, gebyrer for tilsigelser til udlægsforretninger og begæring om indeholdelse eller tilbagehol-

delse i løn m.v. højst må udgøre det samme beløb, som gælder for den private sektor. Desuden skal det præciseres, at tilsigelse til udlægsforretninger og begæring om indeholdelse eller tilbageholdelse i løn m.v. tidligst kan udsendes efter gentagne rykkerbreve, der skal udsendes med mindst 10 dages mellemrum.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af Enhedslistens beslutningsforslag nr. B 121, folketingsåret 1999-2000 (se Folketingstidende 1999-2000 FF 6044 og tillæg A 6231 og 6044). Baggrunden for, at forslaget fremsættes nu, er, at regeringens forslag (L 132) om Lov om ændring af lov om renter ved forsinket betaling m.v. (Loft over rykkergebyrer m.v. i forbrugerforhold) er en god anledning til at skabe lighed i behandlingen af skyldnere på det offentlige og private område, når det handler om størrelsen på rykkergebyrer m.v. Dette forslag ændrer ikke på, at det offentlige stadig har en række muligheder for at opkræve penge hos skyldnere, som ikke findes i den private sektor.

Folketinget vedtog enstemmigt i 1991 at give kommunerne mulighed for at opkræve rykkergebyrer, der beløbsmæssigt ligger langt ud over den omkostning, der er forbundet med at udsende rykkeren, jf. lov nr. 939 af 27. december 1991 om gebyrer og morarenter vedrørende ydelser, der opkræves eller inddrives af amtskommuner og kommuner. Enstemmigheden kunne opnås, fordi Enhedslisten ikke var repræsenteret i Folketinget. Siden vedtog et flertal i Folketinget i 1997 at forhøje det tilladte rykkergebyr, jf. lov nr. 1093 af 29. december 1997 om ændring af lov om gebyrer og morarenter vedrørende ydelser, der opkræves eller inddrives af amtskommuner og kommuner. Det stemte Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Fremskridtspartiet imod.

På baggrund af denne lovgivning er der i kommunerne og amterne udviklet en praksis, hvorefter selv små restancer straks udløser gebyrer på flere hundrede kroner. Der er mange eksempler på dette. I Silkeborg Kommune har vi set, at der f.eks. udsendes en rykker på baggrund af et beløb på 163 kr., der ved en fejl i banken ikke var betalt. Denne første rykker har kommunen pålagt gebyrer på i alt 550 kr., hvorefter det skyldige beløb er mere end firedoblet. Hertil er der pålagt regningen en ågerrente på 2 pct. af det skyldige beløb, svarende til en årlig rente på over 20 pct. I et andet tilfælde er der i forbindelse med en regning, som blev glemt på grund af flytning, udløst gebyrer på 800

kroner i løbet af 26 dage. Lovgivningen giver naturligvis, som det blev fremhævet af justitsministeren i ministerens svar på spørgsmål 2 i forbindelse med udvalgsbehandlingen af B 121, 1999-2000, mulighed for at undgå åbenlyst urimelige tilfælde, men den giver ikke nogen sikkerhed mod dette.

Det er oplagt, at disse høje gebyrer ikke har sammenhæng med den reelle udgift til at udsende rykkere. Gebyrets størrelse er aftalt i økonomaftalerne mellem staten og kommunerne og indgår som en del af kommunernes og amtskommunernes samlede indtægter. Der er således tale om en asocial skat, da det naturligvis typisk er personer med lave indkomster, der kommer i restance.

Kommunernes gebyrpolitik er helt i modstrid med det lovforslag, som justitsministeren har fremsat i forhold til den private sektor, jf. L 132, hvor retstilstanden i forvejen er meget strammere, end den er i den offentlige sektor. I justitsministerens forslag fastsættes der et generelt loft over rykkergebyrer, og det fastslås, at rykkerskrivelser skal sendes med mindst 10 dages mellemrum. Dette skal ses i sammenhæng med, at det i den private sektor i forvejen er sådan, at gebyret skal hænge sammen med omkostningerne ved at administrere inddrivelsen af regninger, der ikke er betalt, jf. U 1990.837 V. Forbrugerklagenævnet har udtalt, at et rykkergebyr ikke væsentligt må overstige kreditors merudgifter til porto, papir, kuverter og administration. Det er ikke tilladt for en privat virksomhed at fastsætte et væsentligt højere gebyr som pressionsmiddel for at få forbrugerne til at betale rettidigt. Det er ikke mindst argumentet med pression over for borgerne, der er kommunernes og amtskommunernes begrundelse for at opkræve meget høje gebyrer. Kommunerne tillader altså at føre en gebyrpolitik, der er i modstrid med de regler, der gælder i den private sektor.

Det forekommer både socialt rimeligt og retfærdigt, at kommunerne og amtskommunerne skal følge de samme principper, der er gældende i den private sektor. Derfor foreslås det, at det maksimale gebyr ved rykkere fra kommuner og amtskommuner højst må

udgøre det samme som i den private sektor, dvs. 100 kr.

Desuden foreslås, at kommunerne ikke må lave tilsigelser til udlægsforretninger eller begæring om indeholdelse eller tilbageholdelse i løn m.v., før der er udsendt mindst 2 rykkere. I dag er det sådan (jf. justitsministerens ovennævnte svar på spørgsmål 2 under Kommunaludvalgets behandling af B 121), at der intet er, som forhindrer en kommune i at tvangsinddrage tilgodehavender, uden at der først er sendt et

rykkerbrev. Uden denne stramning vil nedsættelsen af rykkergebyret kunne omgås ved straks at udsende en tilsigelse, der udløser en retsafgift på 300 kr.

Kommunerne skal naturligvis fortsat arbejde aktivt for at nedbringe borgernes gæld til det offentlige. Her bør der sættes på forebyggende foranstaltninger og rådgivning til de borgere, som har fået gæld til det offentlige. De nuværende regler og deres administration vil i stedet ofte føre til, at gælden vokser voldsomt – og dermed bliver sværere at afvikle.

Skriftlig fremsættelse

Frank Aaen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om gebyrer for rykkerbreve fra amtskommuner og kommuner.

(Beslutningsforslag nr. B 183).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.